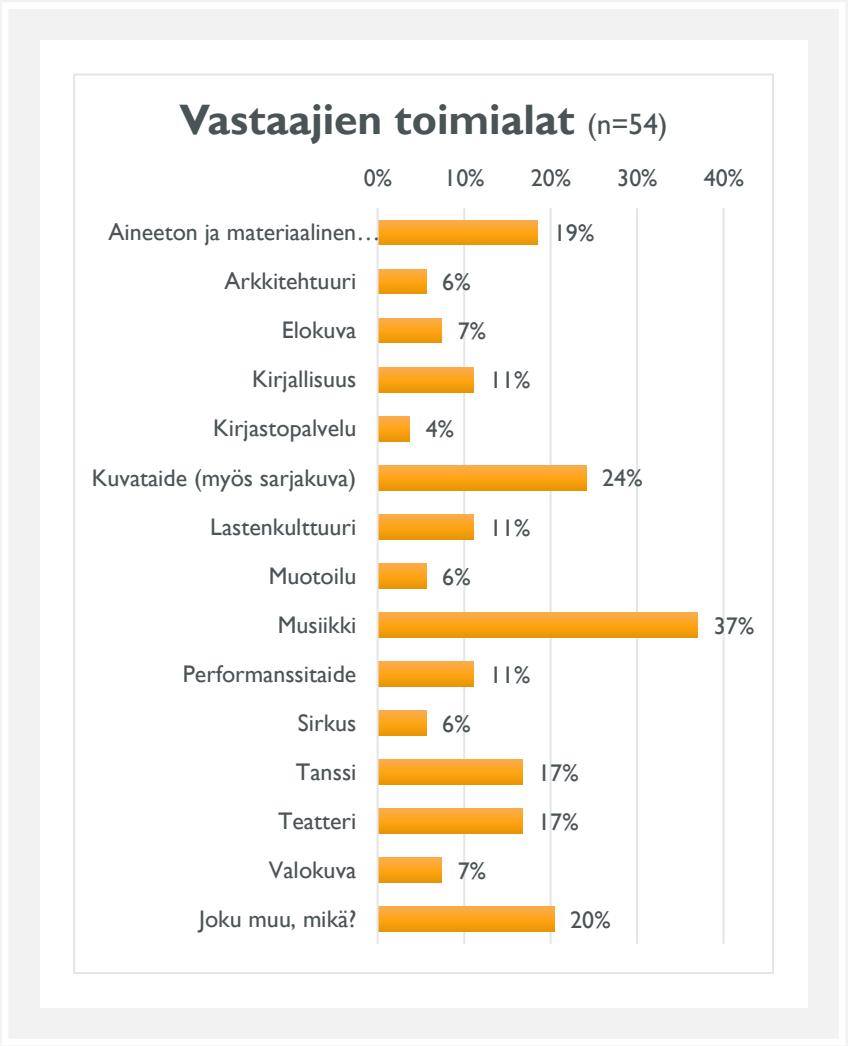
HARKINNANVARAISIIN VALTIONAVUSTUKSIIN VUONNA 2024 KOHDISTUNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN VÄHENNYSTEN VAIKUTUKSIA TAIDE- JA KULTTUURIALAN ORGANISAATIOILLE

Mikko Manninen, Jyväskylän yliopisto

11.6.2025

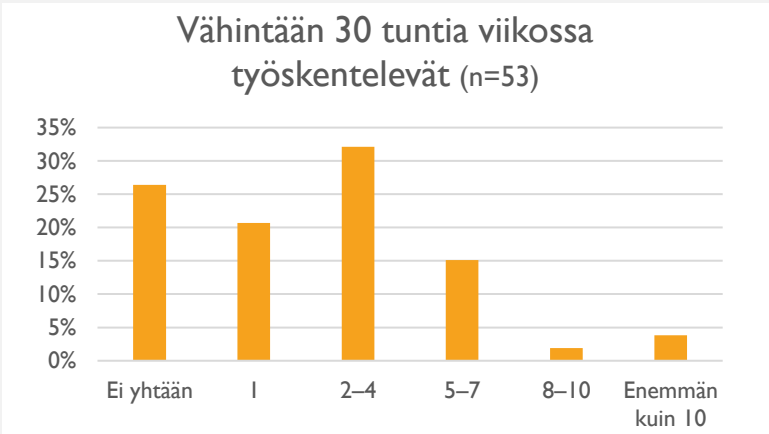
KYSELYYN VASTANNEET ORGANISAATIOT

- Tutkimukseen osallistuneista (n=54) organisaatioista **37** prosenttia ilmoitti toimivansa musiikin alalla, **24** prosenttia kuvataiteen alalla ja **20** prosenttia valitsi vaihtoehdon joku muu. Tässä kategoriassa eniten edustettuina olivat ystävyysseurat ja festivaalit. (Kysymyksessä oli mahdollista valita yksi tai useampi vaihtoehto.)
- Organisaatioiden kotipaikoissa ja pääasiallisissa toimipaikoissa Helsinki oli vahvimmin edustettuna **77** prosentin osuudella.
- Noin **85** prosenttia vastaajista oli organisaatiomuodoltaan yhdistyksiä. Säätiöitä oli noin **9** prosenttia vastaajista ja yrityksiä **4** prosenttia.
- Organisaatioiden toimintavuosien keskiarvo oli **47** vuotta ja mediaani **34** vuotta.

KYSELYYN VASTANNEET ORGANISAATIOT (TULOT JA HENKILÖSTÖ)

- Kyselyyn vastanneiden (n=54) organisaatioiden vuoden 2024 kokonaistulot asettuivat 3900 euron ja 10,7 miljoonan euron välille, mediaanin ollessa noin 205 000 euroa.
- Harkinnanvaraisten valtionavustusten osuus vastanneiden (n=50) organisaatioiden kokonaisrahoituksesta oli keskimäärin **39** prosenttia ja mediaani oli **38**.
- Vastaajien (n=53) organisaatioista 32 prosentilla työskenteli 2–4 henkilöä vähintään 30 tuntia viikossa. 21 prosentilla vastaajista työskenteli yksi henkilö vähintään 30 tuntia viikossa ja 26 prosentilla vastaajista ei yhtään henkilöä.
- Osa-aikaisesti tai vähemmän kuin 30 tuntia viikossa työskentelevien määrät vaihtelivat siten, että 37 prosenttia vastaajista ilmoitti 2–4 henkilön työskentelevän vähemmän kuin 30 tuntia viikossa. 24 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei heillä työskentele yhtään henkilöä osa-aikaisena tai alle 30 tuntia viikossa ja 17 prosentilla vastaajista työskenteli osa-aikaisesti tai alle 30 tuntia viikossa vain yksi henkilö.
- Organisaatioissa (n=52) työskenteli vuonna 2024 toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa keskimäärin 3,6 henkilöä ja määräaikaisissa työsuhteissa 10,6 henkilöä. Mediaani oli molemmissa 2 henkilöä.

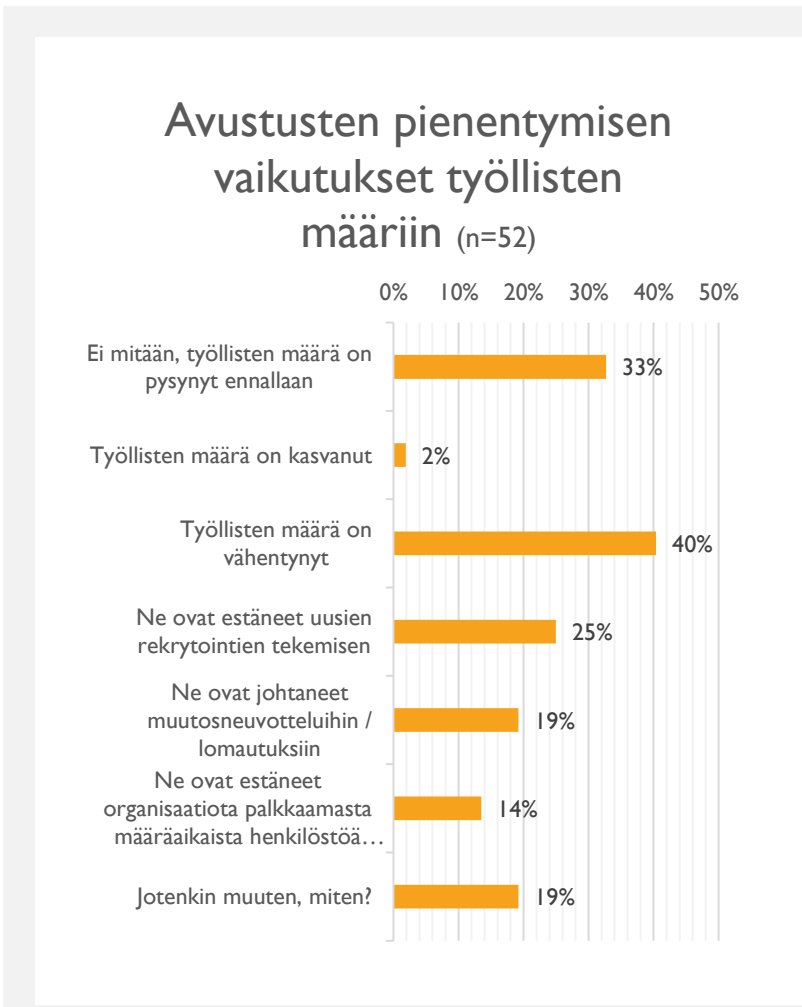
TOIMINNAN RAHOITUS

- Noin **93** prosenttia kaikista kyselyn vastaajista kuvasi harkinnanvaraisten valtionavustusten roolin olevan organisaation toiminnan kannalta keskeinen, merkittävä tai jopa toiminnan elinehto.
- Vuonna 2024 opetus- ja kulttuuriministeriön ja säätiöiden avustuksia ilmoitti saaneen noin **54** prosenttia vastaajista. Noin **87** prosenttia vastaajista kertoi saaneensa rahoitusta useammasta kuin yhdestä lähteestä.
- Taiteen edistämiskeskukselta avustuksia oli saanut **44** prosenttia vastaajista.
- Kaupungeilta ja kunnilta avustuksia oli saanut **40** prosenttia vastaajista ja samansuuruinen määrä vastaajia ilmoitti rahoituslähteeksi jonkin muun. Tässä ryhmässä rahoituslähteiksi oli ilmoitettu muun muassa liittoja, kumppanuuksia, tekijänoikeuskorvauksia sekä jäsenmaksutuottoja.
- Kysymykseen vastanneista toimijoista noin **15** prosenttia kertoi saaneensa EU-rahoitusta. Yksikään vastaajista ei ilmoittanut saaneensa rahoitusta Työ- ja elinkeinoministeriöltä tai Business Finlandilta. Tähän vaikuttaa varmasti se, että suurin osa vastaajista oli yhdistyksiä.

AVUSTUSTEN PIENENTYMISEN VAIKUTUKSET

- Noin **69** prosenttia vastaajista (n=54) ilmoitti avustusten määrän muuttuneen vuodesta 2023.
- Vastaajista, jotka kertoivat avustusten määrän muutoksesta, yhteensä **81** prosenttia ilmoitti avustusten pienentyneen vuoteen 2024 verrattuna.
- Organisaatioista, joiden saamat valtionavustukset pienenivät vuonna 2024 olivat eniten edustettuina **musiikin** (20 %), **kulttuuriperinnön** (16,7 %) ja **kuvataiteen** (13 %) aloilla toimivat organisaatiot.
- Valtionavustusten vähentymisen arvioitiin vaikuttaneen organisaatioiden työllisten määrään siten, että noin **40** prosentilla vastaajista (n=52) työllisten määrä oli vähentynyt. **33** prosenttia ilmoitti työllisten määrän pysyneen ennallaan.
- **25** prosentilla vastaajista määrärahojen vähennykset olivat estäneet uusien rekrytointien tekemisen ja **19** prosenttia vastasi niiden johtaneen muutosneuvotteluihin tai lomautuksiin.
- **19** prosenttia vastaajista valitsi vaihtoehdon joku muu, mikä. Näiden vastausten joukossa korostuivat vapaaehtoistyön ja palkattoman työn määrän kasvu sekä siirtyminen osa-aikaisiin työsuhteisiin.

NOSTOJA KYSELYN VASTAUKSISTA

- **Avustuksen vähentyminen -> sopeutustoimet / toimintojen priorisointi -> heikentävä vaikutus mm. toiminnan laajentamiseen ja kehittämiseen.**
- **Eniten vaikutukset näkyivät alle 100 000 € vuosituloikseen ilmoittaneilla toimijoilla, mutta samankaltaisia vähennysten negatiivisia vaikutuksia raportoitiin myös toimijan kokoluokasta riippumatta.**
- **Määrärahojen vähentymisen nähtiin heikentäneen organisaatioiden mahdollisuuksia yhteistyöhön etenkin oman toimialan ulkopuolella sekä näkyvyyttä, esimerkiksi markkinoinnin ja tietoisuuden lisäämisen näkökulmista. Tämä kytkeytyy henkilöresurssien vähentymiseen ja toiminnan priorisointiin.**
- **Lähialueyhteistyön rooli nähtiin tärkeäksi, etenkin muiden saman alan toimijoiden kanssa ja alueellinen yhteistyö oli avustusten pienentyessä tiivistynyt verrattuna kansainväliseen toimintaan.**
- **51 %** vastaajista (n=51) sanoi avustusmäärärahojen vähentymisen saaneen heidät uudistamaan rahoitusrakennettaan.
- Lisäksi toimijat raportoivat **alkaneensa kehittää uusia yhteistyö- ja yhteistuotantomuotoja.** Tästä huolimatta **71 %** vastanneista (n=51) kuvasi, ettei organisaation rahoitusrakenne ollut uudistunut, eivätkä tulot kasvaneet, vaikka rahoitusta oli pyritty hakemaan uusista lähteistä.

KIITOS!

mikko.k.manninen@jyu.fi